

Joonan merkki: 3 päivää ja yötä...

Juhani Aitomaa

Matt.12:38-40 Jeesus vastaa kirjanoppineiden ja fariseusten vaatimukseen saada nähdä Häneltä merkki. Jeesus sanoo: "Tämä paha ja avionrikkoja sukupolvi tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin profeetta Joonan merkki. Sillä niin kuin Joonan oli meripedon vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin on myös Ihmisen Poika oleva maan povessa kolme päivää ja kolme yötä." Jeesuksen sanan mukaan Hänen ristinkuolemansa ja ylösnousemuksensa välinen aika tulisi kestämään kolme päivää ja kolme yötä. Pidämme Raamattua totena. Ristiinnaulitsemispäivänä pidämme perjantaita ja ylösnousemuspäivänä sunnuntaita. Mutta kuinka tällöin Jeesuksen sana täyttyy? Vai puhuiko Jeesus vain kuvaannollisesti?

Perjantai-illan ja aikaisen sunnuntai-aamun välille ei millään saada kolmea päivää ja yötä. Jotta näille päiville saataisiin oikeutus on tapana laskea kaikki osapäivät täysiksi päiviksi. Näin laskien perjantai, lauantai ja sunnuntai saadaan kolme päivää. Eräiden tutkijoiden mukaan tätä laskutapaa saatettiin noudattaa juutalaisyhteisössä. Tämän yleisesti hyväksytyyn perinteen mukaan Jeesus kuoli ja jo n. 40 tunnin kuluttua nousi kuolleista. Erään toisen teorian mukaan Jeesuksen ristiinnaulitsemispäivä oli torstai. Kumpikaan selitys ei kuitenkaan ole raamatullisesti "vedenpitävä". Oleellista on kuitenkin vain se, että Jeesus kuoli ristillä syntisyytemme sovittaen ja nousi ylös varmistaen meidänkin ylösnousemuksemme. Voimme silti tutkia erästä toista mahdollisuutta.

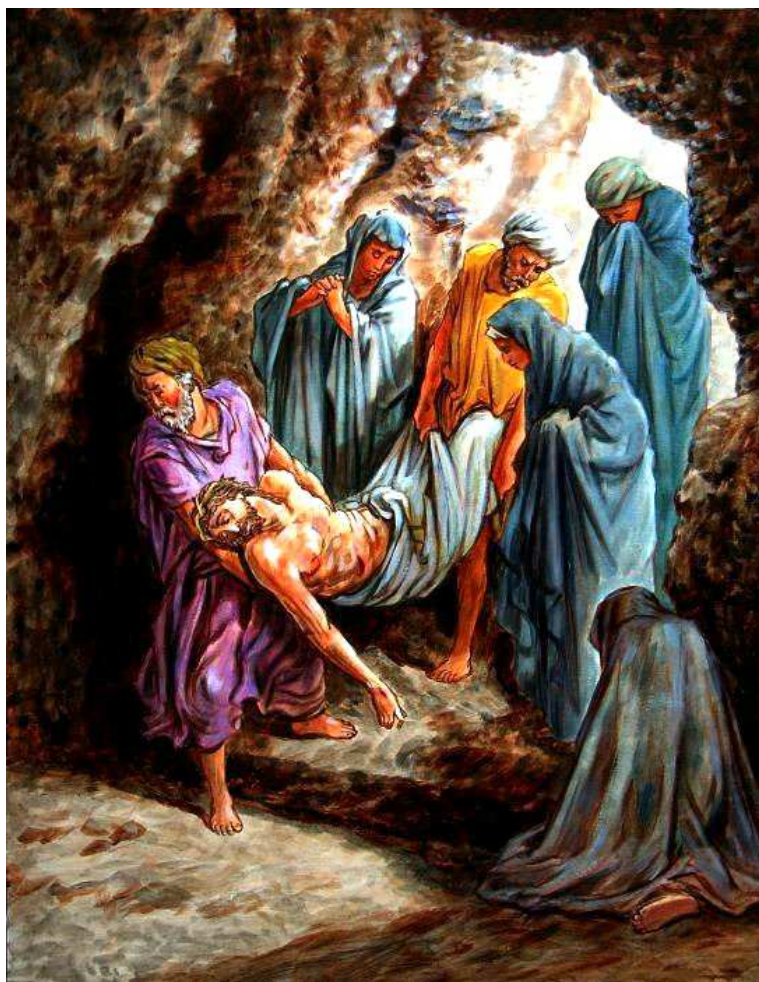
Juutalainen ajanlasku laskee vuorokauden alkavan aina illasta seuraavan päivän iltaan, auringonlaskusta auringonlaskuun. Perinteen mukaan vuorokausi vaihtuu, kun kolme tähteä näkyy taivaalla. Sapatin alkaminen vaihtelee vuodenaikojen mukaan. Joulukuussa sapattikynttilät sytytetään ja sapatti alkaa n. klo 16, kun taas kesä/heinäkuussa sapatti alkaa vähän yli klo 18 aikaan. Sapatin aloitus määrätään Jerusalemin ajan mukaan. Pääsiäisen aikaan maaliskuu/ huhtikuussa kolme tähteä tulee Jerusalemin taivaalle klo 17-18 välillä. Jos Jeesus kuoli perjantaina iltapäivällä n. klo 15 ja haudattiin kiireesti, koska sapatin alkaminen oli lähellä ja jos Hän taas nousi ylös aikaisin sunnuntaina aamulla, niin toisaalta juutalaisen aikakäsitelmän mukaan joudumme yhä kauemmaksi kolmesta päivästä ja yöstä. Vallalla on käsityksiä, jotka eivät aivan sovi Raamatun ilmoitukseen mutta joita emme kyseenalaista koska niin on "aina ollut"?

On muistettava, että kärsimysviikko oli juutalainen pääsiäisviikko. Ensimmäinen asia on ymmärtää, että pääsiäissapatin ei tarvitse osua viikkosapatin yhteyteen. Viikolla voi olla kaksi sapattia: **pääsiäissapatti** ja

viikkosapatti. Ne eivät suinkaan aina olleet yksi ja sama päivä. Eräät tutkijat ovat tietoisia pääsiäissapatin ja heidän mukaansa tuona vuonna viikkosapatti ja pääsiäissapatti olisivat osuneet samalle päivälle.

Juutalaisen temppelipalveluksen mukainen pääsiäisaika alkaa juutalaisen "raamatullisen" vuoden ensimmäisen kuukauden Abib (Nisan) kuun 14. ja 15. päivän välillä. Juutalainen pääsiäisaika kestää kahdeksan päivää. Jeesus ja opetuslapset valmistivat ja nauttivat pääsiäisaterian edellisenä iltana 13. ja 14. päivän aikana. Pääsiäislammas tuli syödä ennen keskiyötä 14. päivänä. Tämä aika oli kansan noudattama käytäntö, jota fariseukset kannattivat ja opettivat. Myöhään illalla 14. päivän puolella tapahtui Hänen kiinniottonsa ja 14. päivän valjetessa kuulustelut ja tuomitseminen. Kaikki tapahtui hyvin lyhyessä ajassa.

Meidän ajankäsityksemme mukaan ehtoollinen asetettiin illalla 14. päivänä Abib kuuta. Seuraava päivä oli 14. päivä aina iltaan asti ja samalla pääsiäissapatin valmistuspäivä. Jeesus ristiinnaulittiin ja Hän antoi henkensä Matteuksen

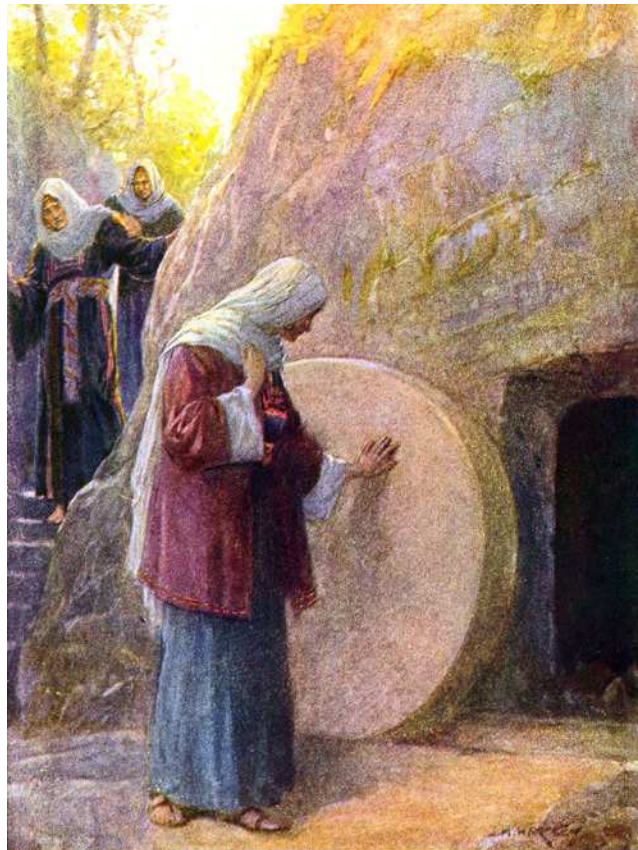
27:46 mukaan, "yhdeksän hetken vaiheilla", eli n. klo 15. *Samoihin aikoihin temppelissä tuli uhrata virallisen saddukealaisen temppelipalveluksen mukainen pääsiäislammas. Siis päivää myöhemmin, kuin tavallinen kansa ja fariseukset olivat teurastaneet omat pääsiäislampaansa. Saddukealaiset pitivät valtaa temppelissä ja johtivat temppelin jumalanpalvelusmenoja. Heidän joukostaan olivat myös ylipapit.*

Koska **pääsiäissapatin** alku oli lähellä, Jeesuksen hautaamisella oli kiire. Lähellä oli Suuren Neuvoston jäsenen, Joosef Arimatialaisen uusi hauta, jonne Jeesus vietiin. Pääsiäissapatti, 15 päivä alkoi pian hautaamisen jälkeen ja jatkui seuraavan päivän auringonlaskuun. Kun tuo päivä puolestaan vaihtui 16. päiväksi, se oli **viikkosapatin valmistuspäivä**. Jälleen auringon laskiessa alkoi viikkosapatti kestäen lauantai-iltaan.

Tiedämme nyt, että samalla viikolla oli kaksi sapattia. Tästä löydämme viittauksen myös Joh.19:31: "Koska silloin oli valmistuspäivä, niin - etteivät ruumiit jäisi ristille sapatiksi, sillä se sapatinpäivä oli suuri - juutalaiset pyysivät Pilatukselta, että ristiinnaulittujen sääriluut rikottaisiin ja ruumiit otettaisiin alas." UT:n kreik.kiel sana "suuri" on tässä "megas", joka tarkoittaa hyvin suurta, mahtavaa, merkittävää päivää ja juhlaa. VT:n esikuvien mukaan on selvää, että Jeesus kuoli juuri pääsiäissapatin aikaan. Kun UT tässä yhteydessä puhuu sapatin alkamisesta, kyse on tietenkin juuri pääsiäissapatista.

Ristillä kuoleminen oli tuskallista ja hidasta. Tavallisesti se kesti useita tunteja. Ryövärit olivat edelleen elossa ja siksi heidän sääriluunsa piti murskata. Tuen, jonka jalat antoivat ruumiille, puuttuminen sai aikaan nopean kuoleman. Kuten tiedämme Jeesus oli jo antanut henkensä. Hän oli saanut erittäin kovan kohtelun, josta kertoo Hänen kaatumisensa ristin poikkipuun kantamisen yhteydessä. Häntä oli lyöty, hakattu ja ruoskittu. Koska syytös koski jumalanpilkkua on mahdollista, että Häntä vielä kivitettiin ristiinnaulitsemispaikalla. Jerusalemin alueen kivet ovat hyvin teräväsärmäisiä. Sopivia heittokiviä löytyy runsaasti tänäkin päivänä Jerusalemin ja Öljymäen alueelta. Osuessaan kivi tekee todella pahaa jälkeä. Se tekee syviä viiltoja lihaan.

Markus 16:1 kertoo: "Ja **kun sapatti oli ohi**, ostivat Maria Magdaleena ja Maria Jaakobin äiti ja Salome hyvänhajuksia yrtejä mennäkseen voitelemaan häntä." Luukas taas mainitsee, että naiset, "palattuaan kotiinsa he valmistivat hyvänhajuksia yrtejä ja voiteita, mutta **sapatin he viettivät hiljaisuudessa** lain käskyn mukaan", Luuk.23:56. Tässä on näennäinen ristiriita. Markus kertoo, että vasta sapatin jälkeen ostettiin yrtejä kun taas Luukas voidaan ymmärtää, että ostaminen oli jo ennen sapattia. Luukkaan jaetta on luettu niin, että naiset ensin valmistivat (ja ostivat) voiteet (nopeasti, ehkä n. tunnissa, ennen viikkosapattia, vaikka Markus sanoo toisin) - ja sitten viettivät viikkosapatin, jonka jälkeen menivät haudalle viikon ensimmäisen päivän puolella.

Edellisessä jakeessa 55 Luukas mainitsee, että naiset seurasivat, kun Jeesus laitettiin haudaan. Aikaa vei myös se, että ensin piti saada lupa hautaamiseen Pilatukselta. Kun sapatti päättyi ja aurinko laski n. klo 18-19 tuli nopeasti pimeä. Aikaa ei juuri jäänyt yrttien ostamiseen ja hyvänhajuksien voiteiden valmistamiseen ennen suurta pääsiäissapattia. Eivät kauppiat rientäneet avaamaan kauppojaan pimeään koittaessa ja yön saapuessa. Ei ollut sähkövaloja kuten omana ajanamme. Sen sijaan pääsiäissapatin jälkeisenä päivänä yrtit voitiin noutaa ja valmistaa. Sitten piti vielä viettää viikkosapatti ennen haudalle menoa.

Koska Jeesuksen hautaamisella oli kova kiire, Hänen ruumistaan ei ehditty valmistaa juutalaisen tavan mukaan. Niinpä naiset palasivat haudalle aikeenaan tehdä Jeesuksen ruumiille viimeinen palvelus, viimeinen voitelu. Raamattu ei täsmennä tapahtuiko ylösnousemus hyvin aikaisin aamulla, tai heti sapatin päättymisen jälkeen. Raamatun mukaan naiset menivät haudalle: "-ani varhain" (Markus, Luukas), "-aamu koitti" (Matteus), "-kun vielä oli pimeä" (Johannes). He löysivät tyhjän haudan. Oikein ymmärrettynä Markuksen ja Luukkaan evankeliumien välillä ei ole ristiriitaa. Luukas mainitsee vain, että naiset valmistivat voiteet kotonaan (ei puhetta minä päivänä) ja viettivät (viikko)sapatin kuten kuuluikin. Evankeliumien maininta käy ymmärrettäväksi kun ajatellaan, että: -Luukas tarkoittaa viikkosapattia, jota ennen yrtit oli ostettu. -Markus taas puhuu pääsiäissapatista joka oli jo ohi.

Kun ymmärrämme, että pääsiäissapatti ja viikkosapatti olivat eri päiviä, asia alkaa selvitä. Jeesus kuoli juuri ennen pääsiäissapatin alkamista. Kun pääsiäissapatti, Johanneksen "suuri sapatti", oli ohi, koitti viikkosapatin valmistuspäivä. Naiset hankkivat yrtit ja valmistivat niistä voiteet päivällä perjantain aikana, joka oli pääsiäissapatin ja viikkosapatin välipäivä ja ei-juhlapäivä.

Näin tulemme päätelemään, että perjantai ei olisikaan se päivä, jona Jeesus ristiinnaulittiin. Kun tiedämme, että viikkosapatti alkoi perjantai-iltana, voimme tutkia taaksepäin mikä olisi todennäköinen ristiinnaulitsemispäivä:
- perjantai-illasta - lauantai-iltaan oli viikkosapatti,
- torstai-illasta - perjantai-iltaan oli viikkosapatin valmistuspäivä,
- keskiviikko-illasta - torstai-iltaan oli pääsiäissapatti.
Eräiden aikaa tutkineiden mukaan näin olisi ollut vuonna

31 jKr. Yleinen käsitys on, että Jeesuksen sovituskoulema tapahtui v.30-33 jKr.

Puhuvatko Jeesus ja Raamattu kirjaimellisesti totta kun mainitaan kolme päivää ja yötä? Kun tiedämme, että pääsiäissapatti ja viikkosapatti olivat erillisiä ja välissä oli yksi arkipäivä, niin Jeesus oli "maan povessa" ke illasta-la iltaan, eli juuri kirjaimellisesti kolme vuorokautta, kolme yötä ja kolme päivää, juutalaisenkin ajanlaskun mukaan. Hän nousi ylös johonkin aikaan la-su välisenä yönä viikkosapatin jälkeen. Sunnuntaitakin voidaan pitää pyhäpäivänä koska se voidaan ajatella ylösnousemuksen päiväksi. Kiitos Herrallemme, että Hänen sovituskoulemansa ja ylösnousemuksensa kautta mekin olemme sovitetut ja osalliset lopulliseen ylösnousemukseen ja iankaikkiseen elämään!

WCC tuomitsee palestiinalaisen väkivallan kristittyjä kohtaan

Lähde: Camera: Committee for Accuracy in Middle East Reporting and Analysis

Kirkkojen maailmanneuvosto (The World Council of Churches, WCC), jonka historiaa tahraa sen tapa käsitellä Lähi-idän arabien ja Israelin välisen konfliktin perimmäisiä syitä ja erityisesti palestiinalaisen yhteiskunnan ongelmia, jotka estävät rauhan saavuttamisen Pyhässä maassa, on toiminut nyt oikein. Vuoden alkupuolella se antoi julkilausuman, jossa se kehottaa palestiinalaishallintoa hillitsemään kristittyihin kohdistuvaa väkivaltaa Länsirannalla. Lausumassa ei nimenomaisesti ilmoiteta, että kyseiseen väkivaltaan syyllistyneet ovat palestiinalaisia, mutta asiayhteys huomioon ottaen on selvää, että näin on. Mielenkiintoista on, että WCC mainitsee yhtenä tietolähteenään tunnetun sionistisen verkkosivuston nimeltä IsraellyCool. Tämä on suoraan sanottuna hämmästyttävää.

WCC julkaisi asian 3.2.2022 antamassaan lausunnossa otsikolla "WCC ilmaisee huolensa kristittyihin kohdistuvasta väkivallasta palestiinalaishallinnon alueilla". Useisiin lähteisiin vedoten järjestön vt. pääsihteerin, tri Ioan Saucan antamassa lausunnossa kerrotaan yksityiskohtaisesti useista huolestuttavista hyökkäyksistä kristittyjä vastaan Länsirannalla ja kehoitetaan palestiinalaishallintoa "varmistamaan oikeudenmukaisuus ja ihmisarvo kaikille kansalaisille".

WCC mainitsee 24.1.2022 tapahtuneen hyökkäyksen, jonka tuntemattomat hyökkääjät tekivät isä Justinusta vastaan Jaakobin kaivon luostarissa Nablusissa, ja 28.1.2022

tapahtuneen hyökkäyksen Daoud ja Daher Nassaria vastaan, jotka ovat Tent of Nations -nimisen toiminnan johdossa. Nassareihin kohdistuneen hyökkäyksen dokumentoimiseksi WCC siteerasi IsraellyCoolin artikkelia. IsraellyCoolin artikkelissa todetaan yksiselitteisesti: "Hyökkääjät olivat lähes varmasti palestiinalaisia muslimeja, koska he olivat kotoisin Nahalinin kylästä."

Sauca "kehotti palestiinalaishallintoa noudattamaan lakia, asettamaan tekijät syytteeseen ja ryhtymään toimiin sen varmistamiseksi, ettei vastaavia hyökkäyksiä tapahdu tulevaisuudessa."

Viitaten palestiinalaisessa lehdistössä olleeseen selontekoon WCC:n vt. pääsihteerin lisäsi, että "WCC panee merkille palestiinalaishallinnon kirkkoasioita käsittelevän korkeamman presidentin komitean Palestiinassa antaman lausunnon, jossa tuomitaan hyökkäykset ja luvataan oikeudellisia ja suojelutoimia". Samalla kun WCC kertoo rukoilevansa nopeaa toipumista niille, jotka loukkaantuivat iskuissa, se jatkaa tilanteen seuraamista ja odottaa, että presidenttikomitean sitoumus "ryhtyä oikeudellisiin toimenpiteisiin kaikkien oikeuksien takaamiseksi", pannaan täytäntöön.

On tärkeää, ettei tästä lausunnosta innostuta liikaa. Nähtäväksi jää, onko se vain ohimenevä häivähdyks WCC:n yleisessä viestinnässä vai onko se osa pitkän aikavälin suuntausta pois sen taipumuksesta syyttää Israelia Pyhän maan kärsimyksistä.

Kyseessä voi itse asiassa olla lyhytikäinen vastaus WCC:n saamaan arvosteluun, kun se on esittänyt Jerusalemin kirkkojen johtajien vääristyneitä kertomuksia kristityistä Pyhässä maassa.